

РЕЦЕНЗІЇ

О. В. Щербанюк

доктор юридичних наук, професор,
завідувач кафедри правосуддя юридичного факультету
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

РЕЦЕНЗІЯ НА МОНОГРАФІЮ ЛЕНГЕР ЯНИ ІВАНІВНИ НА ТЕМУ «МУНІЦИПАЛЬНО-ПРАВОВІ КОЛІЗІЇ: ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ»

Актуальність теми зумовлена тим, що у сучасний період українське законодавство характеризується високими темпами свого розвитку. У країні прийнято і діє велика кількість нормативно-правових актів, багато з яких суперечать один одному, мають внутрішні невідповідності і неузгодженості. У зв'язку з цим, все більш важливе значення набуває проблема вирішення правових колізій. Особливої актуальності остання набула в муніципально-правовій сфері. Виникаючі численні правові колізії законів, нормативно-правових актів, відрізняються своєю гостротою, призводять до невизначеності і суперечливості в регулюванні суспільних відносин. Перед юридичною наукою і практикою стоїть завдання глибокого аналізу причин виникнення муніципально-правових колізій, пошук шляхів їх попередження та розв'язання.

Правові колізії істотно впливають на законодавство і свідчать про серйозні проблеми в його розвитку. Внутрішня і зовнішня узгодженість нормативно-правових актів, відсутність протиріч між ними є необхідною умовою ефективності системи законодавства. Виникнення і наростаюча гострота муніципально-правових колізій багато в чому обумовлюється неповнотою правового регулювання суспільних відносин, порушенням правил юридичної техніки при прийнятті нормативно-правових актів, недостатньо ефективними способами попередження та вирішення останніх.

Відаючи належне своїм попередникам, автор монографії, яка рецензується, вірно зазначає, що дотепер було відсутнє комплексне дослідження муніципально-правових колізій. Ця наукова праця повною мірою заповнює вказану прогалину. Монографія привертає увагу цілим

рядом позитивних якостей, низкою положень наукової новизни, цінною інформацією та даними. Особливої уваги заслуговує досить вдалий метод викладення матеріалу та логічність змісту дослідження: спочатку аналізуються загальнотеоретичні питання прогалини, конфлікту та колізії, їх співвідношення. Відштовхуючись від сформульованих висновків, автор переходить до аналізу, виокремлення та узагальнення загальних рис муніципально-правових колізій, їх місця в системі правових колізій та основних характеристик. Визначивши основні питання існування вказаної проблеми, автор вивчає міжнародні стандарти місцевого самоврядування та виходячи із того, до якої, англосаксонської чи континентальної моделі, належить правова система країни, робить висновки про наявність правових колізій в ній та способів їх вирішення. На основі отриманих висновків оцінює перспективи такого застосування в умовах європейської інтеграції з врахуванням міжнародного досвіду.

Представлена структура монографії, безумовно, є оптимальною та такою, що прямо пов'язана за висвітленням питань, котрі стосуються муніципально-правових колізій. Це, безсумнівно, допомагає сприйняттю складних специфічних проблем, що виникають у зв'язку з виявленням та розв'язанням муніципально-правових колізій. І дає додаткові аргументи на користь обстоюваних автором позицій.

Загалом розглянути в цій рецензії всі питання, порушені Я.І. Ленгер у своїй науковій праці, не виявляється можливим, так само як і відзначити усі позитивні сторони цієї монографії, тому вважаємо за доцільне зосередити увагу на окремих положеннях дослідження, що на нашу думку, є особливо корисними.

Так на основі проведеного аналізу, автором дається висновок про те, що муніципально-правовим колізіям притаманні наступні особливості. По-перше, залежність від правової системи країни і відповідно законодавчого регулювання місцевого самоврядування. По-друге, сфера суспільних відносин, в якій найчастіше виникають муніципально-правові колізії – питання місцевого значення і делеговані органам місцевого самоврядування державні повноваження. По-третє, найбільш часто правові колізії виникають при регулюванні таких типових питань: встановлення тарифів за різні види послуг, розпорядження земельними ділянками, муніципальний земельний контроль, участь в попередженні та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, володіння, користування і розпорядження муніципальним майном.

Слід також зазначити, що дослідження Я. І. Ленгер базується на комплексному, системному підході, характеризується відповідним рівнем наукових узагальнень, що значною мірою

обумовлено й характером дослідницької бази. Автор показав глибокі знання з теми, вміння узагальнювати й аналізувати нормативні матеріали, спеціальну літературу, робити правильні, науково-обґрунтовані висновки, формулювати визначення правових понять і пропозицій з вдосконалення законодавства.

Без сумнівів, позитивною рисою монографії є глибоке знання автором цього наукового дослідження конкретних проблем галузевого характеру.

Монографія, вочевидь, є глибокою науковою працею, що буде корисною та цікавою для вчених, викладачів, аспірантів, студентів юридичних університетів та факультетів, а також усіх, хто цікавиться проблемами розвитку муніципального права в Україні. Викладені в ній положення є науково обґрунтованими та виваженими, що створює у читача цілісне уявлення про розглядувану проблему. В цілому монографія написана на високому рівні, виділяється глибиною дослідження і може внести відповідний вклад у науку муніципального права